

Rauha sodan voittaa

Kolmekymmentä vuotta sitten toinen maailmansota päättyi ja fasismi kukistui. Rauhankausi alkoi Euroopassa. Sota on kuitenkin jatkunut eri puolilla maapalloa. Tämä tosiasia asettaa meille suomalaisina erityisiä velvoitteita aktiiviseen rauhan edistämistyöhön.

Meillä suomalaisilla onkin näihin tehtäviin erikoisia edellytyksiä. Olemme saaneet kokea sodan kaamean todellisuuden omalla kohdallamme. Olemme menettäneet paljon sodassa kaatuneita ja laajoja alueita lopullisesti. Mutta toisaalta me olemme saaneet kokea 30-vuotisen rauhan ajan, rauhanomaisen rinnakkaiselon, joka on perustunut erityiseen YYA-sopimukseen Neuvostoliiton kanssa. Ja erittäin tärkeä kokemus, jota muissa maissa ei ole ollut, on Porkkalan vuokra-alueen palautus 11 vuoden jälkeen. Hyvin tärkeä kokemuspiiri on myös ollut se, että Suomessa ei ole ollut pakolaisia lainkaan, siis rajan yli paenneita, vaan siirtoväki on voitu tehokkaalla ja nopealla siirtoväkipolitiikalla auttaa sopeutumaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Lisäksi on merkittävää, että menneiden vuosien katkerista sotakokemuksista huolimatta Suomessa nykyään vallitsee yksimielisyys ulkopolitiikan tavoitteista ja menetelmistä, vaikka eri aatesuuntien ja puolueitten välinen kiista ja riita sisäpolitiikan ongelmista on niin äänekkäs. Paasikiven-Kekkosen linjalla ollaan niin yksimielisesti, että se avaa mahdollisuuksia Suomelle aktiiviseen rauhanpolitiikkaan.

Nämä myönteiset tosiasiat avaavat suomalaisille tärkeitä tehtäviä rauhanasian edistämisessä. Suomen aktiivisuudella on ollut merkittävä osuus Euroopan turvakokouksen aloittamisessa ja jatkamisessa. Pysyvän rauhanomaisen rinnakkaiselon kehittäminen Euroopassa on maailmanrauhankin kannalta tärkeä. Tämä on keskeinen tehtävä Suomen ulkopolitiikalle. Toisena väylänä, jolla Suomi voi täyttää tehtävänsä sillanrakentajana, on aktiivinen osallistuminen YK:n toimintaan. Suomalaisten miesten osuus rauhanturvajoukoissa Kyproksella ja Suezilla on yksi näyte tästä. Suomalaisten johtava mm. Namibiaa neuvotteluissa on osuus koskevilla toisella. Ja kolmantena YK:n linjana on aktiivinen osallistuminen sekä rahallisesti että työntekijäpanoksella kehitysyhteistyöhön. Tähän liittyy läheisesti YK:n pakolaisapuelinten (UNHCR ja UNRWA) aktiivinen tukeminen, jossa Suomen Pakolaisavun osuus on tärkeä.

Kolmantena väylänä rauhanasian edistämisessä on rauhankasvatus. Siitä on erikoismietintö monine ehdotuksineen eri oppiaineitten osalta annettu jo toista vuotta sitten kouluhallitukselle, joka on välittänyt ehdotukset kouluille. Tähän liittyy se tärkeä lisä, joka jo viime vuonna saatiin koulujen uskonnonopetukseen, kun Kirkon yhteiskunnallisen toimikunnan alaisen rauhantyön ryhmän toimittama kirjanen "Kristillinen rauhankasvatus" tuotiin uskontotunneille. Tärkeää on, että nuoren polven tiedollisessa ja katsomuksellisessa kasvatuksessa rauhanasian perusta tulee selvitettyksi.

Tampereen yliopiston vuoden 1965 tohtoripromootion kunniatohtori, professori Heikki Waris käsitteli studia generalia-luennossaan toukokuun 23. 1975 aiheita Rauhanasia suoma- laisten velvoitteena.